

Apstiprināta
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2024.gada “ ” _____
rīkojumu Nr. _____

Metodika atbilstības pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijas noteikšanai

I. Ievads

1. Metodikas atbilstības pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijas noteikšanai (turpmāk – metodika) mērķis ir noteikt kārtību, kādā pārbauda atbilstību pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijai (turpmāk - pētniecības organizācija) saskaņā ar Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (dokuments attiecas uz EEZ)¹ (turpmāk – Regula) 2. panta 83. punktā noteikto definīciju, ka *“pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija” ir subjekts (piemēram, universitātes vai pētniecības institūti, tehnoloģiju pārneses aģentūras, inovācijas starpnieki, uz pētniecību orientēti fiziskas vai virtuālas sadarbības subjekti) neatkarīgi no tā juridiskā statusa (publisko vai privāto tiesību subjekts) vai finansējuma veida, kura galvenais mērķis ir neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi vai plaši izplatīt šādu darbību rezultātus mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses veidā. Ja šis subjekts veic arī saimniecisko darbību, tās finansējums, izmaksas un ieņēmumi ir jāuzskaita atsevišķi. Uzņēmumiem, kas var izšķiroši ietekmēt šo subjektu, piemēram, būdami tā akcionāri vai dalībnieki, nedrīkst būt privileģēta piekļuve šā subjekta radītajiem rezultātiem”* (turpmāk – pētniecības organizācijas definīcija).

2. Metodikā lietotas arī šādas definīcijas:

2.1. fundamentālie pētījumi - eksperimentālais vai teorētiskais darbs, ko galvenokārt veic, lai iegūtu jaunas zināšanas par lietām un parādībām, neparedzot nekādu tiešu komerciālu pielietojumu vai izmantošanu (Regulas 2. panta 84. punkts);

2.2. rūpnieciskie pētījumi - plānveida pētījumi vai nozīmīgs izpētes darbs ar mērķi iegūt jaunas zināšanas un prasmes jaunu produktu, procesu vai pakalpojumu izstrādei vai ar mērķi būtiski uzlabot esošos produktus, procesus vai pakalpojumus (tai skaitā digitālos produktus, procesus vai pakalpojumus) jebkurā jomā, nozarē vai sektorā un attiecībā uz jebkuru tehnoloģiju (cita starpā attiecībā uz digitālajām nozarēm un tehnoloģijām, tādām kā superdatošana, kvantu tehnoloģijas, blokķēdes tehnoloģijas, mākslīgais intelekts, kibernetika, lielle dati un mākoņtehnoloģijas). Rūpnieciskie pētījumi ietver kompleksu sistēmu sastāvdaļu radīšanu un var ietvert prototipu izstrādi laboratorijas vidē vai vidē ar imitētām saskarnēm savienošanai ar esošām sistēmām, kā arī izmēģinājuma līniju radīšanu, kad tas nepieciešams rūpnieciskajiem pētījumiem un jo īpaši nepatentētu tehnoloģiju validēšanai (Regulas 2. panta 85. punkts);

2.3. eksperimentālā izstrāde – esošo zinātnisko atziņu, tehnoloģisko, uzņēmējdarbības un citu attiecīgu zināšanu un prasmju iegūšana, kombinēšana, modelēšana un izmantošana ar mērķi izstrādāt jaunus vai uzlabotus produktus, procesus vai pakalpojumus (tai skaitā digitālos produktus, procesus vai pakalpojumus) jebkurā jomā, nozarē vai sektorā un attiecībā uz jebkuru tehnoloģiju

¹ 01.07.2023. redakcija - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0651-20230701#M6-5>

(cita starpā attiecībā uz digitālajām nozarēm un tehnoloģijām, tādām kā superdatošana, kvantu tehnoloģijas, blokkēdes tehnoloģijas, mākslīgais intelekts, kibernetika, lielle dati un mākoņdatošanas vai perifērdatošanas tehnoloģijas). Tajā var ietilpt arī, piemēram, darbības, kuru mērķis ir jaunu produktu, procesu vai pakalpojumu konceptuāla definēšana, plānošana un dokumentēšana.

Eksperimentālā izstrāde var ietvert jaunu vai uzlabotu produktu, procesu vai pakalpojumu prototipu izstrādi, demonstrējumus, izmēģināšanu, testēšanu un validēšanu vidē, kas atspoguļo reālus darbības apstākļus, ja tās galvenais mērķis ir tehniski uzlabot produktus, procesus vai pakalpojumus, kuri vēl nav principā nostabilizējušies. Tā var ietvert tāda komerciāli izmantojama prototipa vai izmēģinājuma izstrādi, kas ir gala komercprodukts un kā izgatavošana ir pārāk dārga, lai to izmantotu vienīgi demonstrējumu un validēšanas nolūkā.

Eksperimentālā izstrāde neietver ierastās vai regulārās izmaiņas, kas skar esošos produktus, ražošanas līnijas, ražošanas procesus, pakalpojumus un citas notiekošās darbības, pat ja minētās izmaiņas nes uzlabojumus (Regulas 2. panta 86. punkts);

2.4. uzņēmums – jebkurš saimnieciskās darbības subjekts neatkarīgi no tā juridiskās formas. Tas jo īpaši ietver pašnodarbinātas personas un ģimenes uzņēmumus, kas nodarbojas ar amatniecību vai veic citu darbību, kā arī personālsabiedrības un apvienības, kas regulāri ir iesaistītas saimnieciskajā darbībā (Regulas 1. pielikuma 1. pants).

3. Atbilstības pētniecības organizācijai pārbaudei, ņem vērā arī šādu judikatūru:

3.1. Eiropas Savienības Tiesas (turpmāk – EST) 2022. gada 13. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-164/21 un C-318/21² (turpmāk – EST spriedums), piemēram, EST sprieduma:

3.1.1. 46. punktu, ka “[..] attiecībā uz jēdzienu “galvenais mērķis” ir jākonstatē, ka Regulā Nr. 651/2014 tas nav definēts. Tāpēc Tiesai šī jēdziena nozīme un tvērums ir jānosaka atbilstoši tā ierastajai nozīmei ikdienas valodā [..] Ikdienas valodā ar subjekta mērķi ir jāsaprot mērķis, ko tas sev ir noteicis, un ar īpašības vārdu “galvenais” tiek uzsvērts, ka šis mērķis ir svarīgāks un tātad prioritārāks par citiem iespējamiem subjekta mērķiem”;

3.1.2. 48. punktu, ka “[..] jēdziens “galvenais mērķis[..], nav šķērslis, lai pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija veiktu arī citas, iespējams, saimnieciska rakstura darbības, piemēram, izglītošanas darbības par maksu, ja vien šīs darbības turpina būt sekundāras un tās nav pārākas salīdzinājumā ar pamatdarbībām, kurām parasti nav saimnieciska rakstura un kuras ir neatkarīgas pētniecības vai šīs pētniecības rezultātu izplatīšanas darbības, –[..] ka pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācija var veikt gan saimnieciskas darbības, gan darbības, kurām nav saimnieciska rakstura”;

3.1.3. 50. punktu, ka “[..] lai subjektu varētu kvalificēt par “pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju” Regulas Nr. 651/2014 2. panta 83. punkta izpratnē, tam ir jāveic neatkarīgi pētījumi, kurus, iespējams, papildina šo pētījumu rezultātu izplatīšanas darbības”;

3.1.4. 51. punktu, ka “Līdz ar to iestādes, kuras paredzētas vienīgi mācību un izglītošanas darbībām un kuras vispārēji izplata līdz šim zinātnē atzīto, nevar kvalificēt par pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijām. [..]”;

3.1.5. 52. punktu, ka “[..] jākonstatē, ka kritēriji – saskaņā ar kuriem ir vērtējams būtiskais nosacījums par subjekta galveno mērķi, lai šo subjektu kvalificētu par “pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju” Regulas Nr. 651/2014 2. panta 83. punkta izpratnē, – nav konkretizēti minētā 2. panta 83. punktā. No tā jāsecina, ka, lai novērtētu subjekta galveno mērķi, saskaņā ar šo tiesību normu ir atļauts ņemt vērā visus nozīmīgos kritērijus, kā, piemēram, atbilstošo tiesisko regulējumu vai attiecīgā subjekta statūtus”;

3.1.6. 59. punktu, ka “[..] Regulas Nr. 651/2014 2. panta 83. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka privāto tiesību subjektu, kurš veic vairākas darbības, tostarp pētniecību, bet lielāko ieņēmumu daļu gūst no tādām saimnieciskām darbībām kā izglītības pakalpojumu sniegšana par maksu, var uzskatīt par “pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju” šīs tiesību normas izpratnē ar nosacījumu, ka, ņemot vērā visus apstākļus, kuriem ir nozīme attiecīgajā lietā, var konstatēt, ka tā

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:62021CJ0164>

galvenais mērķis ir pilnīgi neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi, ko, iespējams, papildina šādu pētījumu rezultātu izplatīšanas darbības, mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses veidā. Šajā ziņā no šāda subjekta nevar prasīt, lai tas konkrētu proporciju no saviem ieņēmumiem gūtu no pētniecības un zināšanu izplatīšanas darbībām, kurām nav saimnieciska rakstura”;

3.2. EST sprieduma preambulā minētā ģenerālvokāta (EST piekritīgs un uzrauga lietas virzību³) secinājumus⁴, piemēram, ka:

3.2.1. “73. [...] frāze “galvenais mērķis” ir jāattiecinā uz darbībām, kuru veikšanai šis subjekts ir izveidots galvenokārt. Protams, var būt vairāk nekā viena pamatdarbība”;

3.2.2. “74. Piemēram, tādas iestādes kā **universitātes** parasti tiek dibinātas gan zināšanu izplatīšanai, gan pētniecības veikšanai. Gan izglītošana, gan pētniecība šajā gadījumā ir to pamatdarbība. Pētniecības institūtus var izveidot tikai pētniecības vajadzībām, un tie savus rezultātus var izplatīt ar ārējām publikācijām. Tādējādi pētniecība ir to vienīgā pamatdarbība. Visbeidzot, dažas iestādes, piemēram, valodu skolas vai profesionālās izglītības iestādes, var tikt izveidotas tikai izglītošanas nolūkā, bet tās var arī veikt pētījumus, piemēram, par izglītības metožu uzlabošanu. Tomēr šāda veida pētniecība nav šādas iestādes galvenais mērķis; tādā gadījumā pētniecībai ir tikai instrumentāls raksturs, un līdz ar to tā ir iestādes galvenajam mērķim – izglītošanai – pakārtota darbība”;

3.2.3. “81. Lai **novērtētu** organizācijas **pamatdarbības**, varētu būt noderīgi vairāki aspekti, proti, attiecīgā subjekta statūti vai līdzīgs dibināšanas dokuments, gada pārskati un tas, vai subjekts atbilst valsts tiesību aktos paredzētajiem kritērijiem augstākās izglītības iestādes vai pētniecības iestādes statusa iegūšanai (piemēram, akreditācija), kā arī valsts akreditācijas iestādes ziņojumi. Ņemot vērā to, ka augstākās izglītības iestādes akreditācija parasti tiek piešķirta uz ierobežotu termiņu, kas ir pagarināms, lēmumi par atkārtotu akreditāciju var tikt uzskatīti arī par iespēju noskaidrot subjekta pamatdarbību.”;

3.2.4. gala secinājums: “Subjektu, kura darbība ir saistīta ar pētniecību un izglītošanu, var kvalificēt par “pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizāciju” Komisijas Regulas (ES) Nr. 651/2014 (2014. gada 17. jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot [LESD] 107. un 108. pantu, 2. panta 83. punkta izpratnē, **ja viena no tā pamatdarbībām ir neatkarīga pētniecība**, kurai vismaz daļēji nav saimnieciska rakstura, pat ja atsevišķas tā darbības ir saimnieciskas darbības vai, citiem vārdiem, pat ja daļa tā ieņēmumu tiek gūti no pakalpojumu sniegšanas par atlīdzību”⁵.

II. Atbilstības pētniecības organizācijai vērtēšana

4. Atbilstību pētniecības organizācijai vērtē, ievērojot subjekta apliecinājumā, kas atbilst metodikas pielikumam “Apliecinājums par atbilstību pētniecības un zināšanu izplatīšanas organizācijai” (turpmāk – apliecinājums), sniegto informāciju par subjekta atbilstību šādiem aspektiem:

4.1. vai subjekta galvenais mērķis jeb pamatdarbība ir:

a) neatkarīgi veikt fundamentālos pētījumus, rūpnieciskos pētījumus vai eksperimentālo izstrādi (turpmāk – neatkarīga pētniecība) **vai**

b) plaši izplatīt šādu darbību rezultātus mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses⁶ veidā;

³ Ģenerālvokāti palīdz Tiesai veikt tās uzdevumus. Lietās, kuras viņiem nozīmētas, tie, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, pauž juridisku viedokli, sauktu par "secinājumiem". https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7024/lv/

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX:62021CC0318>

⁵ Turpat.

⁶ Komisijas paziņojuma “Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai” (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 27. jūnijs, Nr. C 198/1) 15. punkta “v” apakšpunkts – *ar zināšanas pārnesi saprot jebkuru procesu, kura mērķis ir iegūt, apkopot un izplatīt skaidras un vārdos neizteiktas zināšanas, tostarp prasmes un kompetenci gan saimnieciskās darbībās, gan ar tām nesaistītās darbībās, piemēram, pētniecības sadarbībā, konsultācijās, licencēšanā, jaunu uzņēmumu veidošanā, publikācijās un pētnieku un citu darbinieku, kas iesaistīti šajās darbībās, mobilitātē. Papildus zinātnes un tehnikas atziņām tā ietver citu veidu zināšanas, piemēram, zināšanas par to, kā lietot standartus un noteikumus, kuros tie iekļauti, un par reālās dzīves darbības vides apstākļiem, organizatoriskās inovācijas metodes, kā arī to zināšanu pārvaldību, kas saistītas ar nemateriālo aktīvu noteikšanu, iegūšanu, aizsardzību, aizstāvību un izmantošanu* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=CELEX%3A52014XC0627%2801%29>.

4.2. ja subjekts veic arī saimniecisko darbību, tad vai šādas darbības finansējums, izmaksas un ieņēmumi ir uzskaitīti atsevišķi;

4.3. uzņēmumiem, kas var izšķiroši ietekmēt subjektu, piemēram, būdami tā akcionāri vai dalībnieki, nedrīkst būt privileģēta piekļuve šā subjekta radītajiem rezultātiem.

5. Atbilstību atbilstoši metodikas 4. punktam vērtē par **pēdējiem trīs** kalendārajiem gadiem, ievērojot sekojošo:

5.1. neskaita iepriekšējo gadu, ja vērtēšanas process noslēdzas līdz tekošā gada 30. jūnijam.

5.2. skaita iepriekšējo gadu, ja vērtēšanas process sākas no tekošā gada 1. jūlija;

Piemēram: ja vērtēšanas process noslēdzas 2024. gada jūnijā, tad pēdējie 3 gadi ir 2020., 2021. un 2022. gads, ja vērtēšanas process sākas no 2024. gada 1. jūlija tad pēdējie 3 gadi ir 2021., 2022. un 2023. gads.

Pamatojums: Ministru kabineta 2017. gada 27. jūnija noteikumu Nr. 381 "Nacionālās zinātniskās darbības informācijas sistēmas noteikumi" (turpmāk – MK noteikumi Nr. 381) 11.3. apakšpunkts, 11.¹ un 34.¹ punkts, kas nosaka, ka zinātniskās institūcijas iesniedz *līdz kārtējā gada 1. aprīlim* zinātniskās darbības pārskatu un tajā ietveramās ziņas par iepriekšējo kalendāra gadu ir publiski pieejams Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā (turpmāk – NZDIS), *sākot ar kārtējā gada 1. jūliju*⁷;

5.3. ja subjekts, kas ir dibināts kalendārajā gadā, kurā veic atbilstības izvērtējumu atbilstoši metodikai un nav pieejami faktiski pierādījumi par neatkarīgas pētniecības darbībām vai šādu darbību rezultātu plašu izplatīšanu mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses veidā, pārbauda subjekta sniegto informāciju atbilstoši apliecinājuma 1.1., 2., 3. un 4. sadaļai;

5.4. ja subjekta darbības laiks ir īsāks par metodikas 5. punktā noteikto termiņu, tad atbilstību metodikas 4. punktā noteiktajiem aspektiem vērtē par tā darbības laiku no tā dibināšanas dienas līdz kalendārajā gadam, kurā veic atbilstības vērtējumu atbilstoši metodikai.

III. Galvenā mērķa jeb pamatdarbības pārbaude

6. Novērtējot subjekta galveno mērķi jeb pamatdarbību, ņem vērā subjekta darbību regulējošo normatīvo regulējumu (tajā skaitā tā nolikumu, satversmi, statūtus), tā darbības finansēšanas struktūru un izcelsmi, kā arī, ja iespējams, citu publiski pieejamu subjekta darbību raksturojošu informāciju (piemēram, subjekta attīstības stratēģiju, plānu). Subjekts sniedz informāciju par saitēm un avotiem, kurās fiksēts metodikas 4.punktā noteiktais vai iesniedz to kopā ar apliecinājumu.

7. Ja subjekts ir zinātniskais institūts (neatkarīgi no dibinātāja), kuram saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu (turpmāk – ZDL) ir zinātniskās institūcijas statuss⁸ (skatīt šeit: https://sciencelatvia.gov.lv/#/pub/scientific_institution/list), **tas apliecina**, ka subjekts atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajam regulējumam kvalificējas kā subjekts, kurš veic zinātnisko darbību⁹, līdz ar to ir jāpārlicinās, ka tā:

7.1. nolikumā un, ja nepieciešams, arī statūtos, ir noteikta zinātniskās darbības veikšana neatkarīgas pētniecības **vai** tā neatkarīgas pētniecības darbības rezultātu mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses izplatīšanas veidā;

⁷ Publicē ar kārtējā gada 1. jūliju, jo laika posmā no kārtējā gada 2. aprīļa līdz 30. jūnijam, Izglītības un zinātnes ministrijas Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments veic iesniegto pārskatu pārbaudi un, ja nepieciešams, Izglītības un zinātnes ministrijas norādīto precizējumu/papildinājumu veikšana pārskatā..

⁸ ZDL 1. panta pirmās daļas 7. punkts un 28. pants.

⁹ ZDL 1. panta pirmās daļas 4. punkts – radoša darbība, kas ietver zinātni, pētniecību un inovācijas.

7.2. Finanšu vadības un grāmatvedības politika vai tās apraksts¹⁰¹¹ (turpmāk – grāmatvedības politika) nosaka, ka galvenais mērķis jeb pamatdarbība ir neatkarīga pētniecība vai plaši izplatīt šādas organizācijas radīto pētniecības darbību rezultātus mācību, publikāciju vai zināšanu pārnesei veidā.¹²

8. Ja subjekts ir augstskola¹³ (neatkarīgi no dibinātāja), kuram ir zinātniskās institūcijas statuss (skatīt šeit: https://sciencelatvia.gov.lv/#/pub/scientific_institution/list), **tas apliecina**, ka subjekts atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajam regulējumam kvalificējas kā subjekts, kurš veic zinātnisko darbību¹⁴, līdz ar to ir jāpārlicinās, ka:

8.1. satversmē, un, ja nepieciešams, arī statūtos, ir noteikts, ka **viens no tās** galvenajiem mērķiem jeb pamatdarbībām ir neatkarīga pētniecība;

8.2. augstskola ir akreditēta un reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā (skatīt šeit: <https://www.viis.gov.lv/registri/iestades>);

8.3. grāmatvedības politika nosaka, ka viena no tās galvenajiem mērķiem jeb pamatdarbībām ir neatkarīga pētniecība.

9. Ja subjekts ir privāto tiesību subjekts (piemēram, komercsabiedrība, biedrība, nodibinājums), kas nav zinātniskais institūts vai augstskola, ar zinātniskās institūcijas statusu¹⁵ (skatīt šeit: https://sciencelatvia.gov.lv/#/pub/scientific_institution/list), **tas apliecina**, ka subjekts atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajam regulējumam kvalificējas kā subjekts, kurš veic zinātnisko darbību¹⁶, līdz ar to ir jāpārlicinās, ka tā:

9.1. statūtos ir noteikta atsevišķa struktūrvienība, kura veic neatkarīgu pētniecību vai plaši izplata tās neatkarīgās pētniecības darbības rezultātu mācību, publikāciju vai zināšanu pārnesei veidā;

9.2. grāmatvedības politika nosaka, ka atsevišķas struktūrvienības galvenā darbība jeb pamatdarbība ir neatkarīga pētniecība vai plaši izplatīt tās neatkarīgās pētniecības darbības rezultātus mācību, publikāciju vai zināšanu pārnesei veidā.

10. Ja subjekts nav zinātniskā institūcija, tā galveno darbību pārbauda, atbilstoši metodikas 6. punktā noteiktajam.

11. Lai pārlicinātos par metodikas 7., 8. un 9. punktā minētā subjekta, kas ir zinātniskā institūcija, **faktiski veikto vai aktīvu darbību** neatkarīgajā pētniecībā vai neatkarīgas pētniecības darbības rezultātu mācību, publikāciju vai zināšanu pārnesei plašajā izplatīšanā, **pārbauda** subjekta veiktās darbības attiecīgajā kalendārajā gadā, izmantojot

a) NZDIS daļā “Publicētie zinātnisko institūciju pārskati par zinātnisko darbību” (skatīt šeit: <https://sciencelatvia.gov.lv/#/pub/home>) subjekta publiskotajā ikgadējā zinātniskās darbības pārskatā¹⁷, kas sagatavots, pamatojoties uz MK noteikumu Nr. 381 11.3. apakšpunktu, 11.¹ un 34.¹ punktu, un

b) subjekta sniegto informāciju par saitēm un avotiem, kurās ir fiksēta šajā punktā noteiktā informācija (ziņas) vai subjekts to ir iesniedzis to kopā ar apliecinājumu.

Pārbaudāma šāda informācija (ziņas) par:

¹⁰ Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumi Nr. 877 “Grāmatvedības kārtošanas noteikumi”.

¹¹ Skat. Regulas 2. panta 83., 84., 85., 86., 87., 89., 90., 91. punktu; Komisijas paziņojuma “Nostādnes par valsts atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai” (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 27. jūnijs, Nr. C 198/1) nosacījumus, tai skaitā 15. punkta “l”, “v” apakšpunktu, 17., 18., 19., 20., 21., 25., 26., 27., 28., 29. punktu (avots: <https://www.cfla.gov.lv/lv/petniecibas-organizācijas-statusa-skaidrojums>).

¹² ZDL 1. panta pirmās daļas 7. punkts un 28. pants.

¹³ Augstskolu likuma 3., 3.¹, 3.², 3.³ un 3.⁴ pants un ZDL 19. pants.

¹⁴ ZDL 1. panta pirmās daļas 4. punkts – radoša darbība, kas ietver zinātni, pētniecību un inovācijas.

¹⁵ ZDL 1. panta pirmās daļas 7. punkts un 28. pants.

¹⁶ ZDL 1. panta pirmās daļas 4. punkts – radoša darbība, kas ietver zinātni, pētniecību un inovācijas.

¹⁷ ZDL 40. pants, kas nosaka pienākumu ievadīt NZDIS pārskatu par zinātnisko darbību, kurā ietver ziņas par zinātniskās institūcijas darbības mērķiem un rezultātiem, kā arī piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem un to izlietojumu.

11.1. subjekta struktūru;

11.2. izpildītu zinātnisko darbu, ievērojot sadalījumu pa zinātņu nozarēm un pētniecības kategorijām atbilstoši normatīvajiem aktiem par oficiālās statistikas veidlapu paraugiem (tas ir, pārskatā redzamas ziņas par Eiropas Savienības Ietvara programmas, citiem starptautiskiem un Latvijas valsts budžeta konkursa kārtībā finansētiem projektiem); pētniecības un attīstības līgumdarbiem (tajā skaitā pētniecības un attīstības līgumdarbi ar komersantiem, publiskām personām (piemēram, valsts, pašvaldība, valsts augstskola, valsts zinātniskais institūts) un citiem pasūtītājiem (piemēram, fiziska persona, biedrība, nodibinājums)) – to dalījums pa zinātnes nozarēm un pētniecības kategorijām (fundamentālie pētījumi, rūpnieciskie/lietišķie pētījumi, eksperimentālā izstrāde), iegūtais finansējums un tā avots; pētnieciskas darbības raksturs (darbība, kurai nav saimniecisks raksturs, saimnieciska darbība), ieņēmumiem no intelektuālā īpašuma tiesību nodošanas, finansējumu, ko zinātniskā institūcija ieguvusi no starptautiskajiem pētniecības un attīstības līgumdarbiem;

11.3. zinātnisko publikāciju un/vai zinātniski recenzētu monogrāfiju skaits, dalība konferencēs (piemēram, kongresi, forumi, simpoziji, izstādes, semināri) vai citi pasākumi pētniecības rezultātu un zināšanu izplatīšanai mācību (studiju), publikāciju vai zināšanu pārneses veidā (nosaukumi, autori, zinātnes nozares, žurnāla nosaukums vai monogrāfijas izdevējs, izdošanas gads, publikācijas veids, DOI, ISBN, ISSN¹⁸).

11.4. zinātniskās darbības rezultātā radīto/iegūto intelektuālo īpašumu (piemēram, patents, augu šķirne) (norādāms autors, reģistrācijas vieta un reģistra nosaukums, zinātnes nozare, reģistrācijas numurs, prioritātes pieteikuma datums, reģistrācijas termiņš).

12. Ja subjekts nav zinātniskā institūcija, tad par neatkarīgas pētniecības vai subjekta veiktās neatkarīgās pētniecības darbības rezultātu mācību, publikāciju vai zināšanu pārneses plašas izplatīšanas, vadoties no metodikas 11.2., 11.3. un 11.4. apakšpunktā noteiktā, faktisko esamību vai aktīvu darbību pārliecinās pēc subjekta iesniegtās informācijas (tai skaitā pēc informācijā norādītajiem avotiem un saitēm uz tīmekļvietnēm, kas pamato sniegto informāciju).

IV. Saimnieciskās darbības finansējuma, izmaksu un ieņēmumu uzskaitījums

13. Ja secināms, ka subjekts veic arī saimniecisko darbību, pārbauda vai grāmatvedības politikā ir skaidri noteikts, ka šādas saimnieciskas darbības finansējums, izmaksas un ieņēmumi ir uzskaitāmi atsevišķi no nesaimnieciskās pamatdarbības, un tas ir ietverts apliecinājumā.

V. Izšķirošā ietekme un privileģēta piekļuve rezultātiem

14. Grāmatvedības politikā, intelektuālā īpašuma politikā vai citā subjekta darbības dokumentā vērtē:

14.1. vai subjektu – uzņēmumu var izšķiroši ietekmēt, piemēram, tā akcionāri vai dalībnieki, kuriem nedrīkst būt privileģēta piekļuve šā subjekta radītajiem rezultātiem;

14.2. subjekta noteiktos iekšējos noteikumus (procedūras, protokolus u.c.), piemēram, par publikāciju brīvu pieejamību, intelektuālā īpašuma atsavināšanu atbilstoši vienlīdzības principam, piemēram, publiskā izsolē vai atbilstoši ārējam normatīvajam regulējumam par intelektuālā īpašuma komercializāciju;

14.3. vai ir brīva piekļuve publikācijām intelektuālā īpašuma pārdošanas gadījumā, piemēram, izsoles dokumentācija;

14.4. pārbauda apliecinājumā sniegto informāciju par subjekta veikto pētījumu ietvaros iegūtā intelektuālā īpašuma un zinātnes izplatīšanas politiku un, ja nepieciešams, pētniecības datu pārvaldības plānu.

VI. Noslēguma jautājumi

¹⁸ MK noteikumu Nr. 381 11.14.1.10.apakšpunkts - starptautiski lietotie identifikatori – digitālais objektu identifikators jeb DOI, starptautiskais standarta seriālizdevuma numurs jeb ISSN, starptautiskais grāmatas standartnumurs jeb ISBN.

15. Vērtējot atbilstību pētniecības organizācijai, ņem vērā attiecīgā Eiropas Savienības fondu 2021. - 2027. gada plānošanas perioda vai Latvijas Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna pasākumā/aktivitātē noteiktās prasības, pārbaudošajai institūcijai ir tiesības noteikt papildu vērtējamu dokumentētu informāciju, lai noteiktu minēto atbilstību, ievērojot Regulu, attiecīgus tiesību aktus un judikatūru.

16. Vērtējot atbilstību pētniecības organizācijai, pārbaudošajai institūcijai ir tiesības ņemt vērā citu pieejamu informāciju.